

Economie
Anki kaartjes bijhorend bestand

Fordeyn Tibo

INHOUDSTAFEL

1	Economie als wetenschap	2
1.1	specialisatie en ruil	2
1.2	Oefeningen usolvit	4
1.3	Herwerkte slides	4
2	Vraag en aanbod	6
3	Elasticiteiten en schokken	8
4	Speltheorie en marktwerking	11
5	Ondernemingen	12

1 Economie als wetenschap

1.1 specialisatie en ruil

Definitie 1.1.1: Opportuiniteitskost

Een opportuiniteitskost; Dit is de kost die overeenkomt met het kiezen van één actie over een ander. Hebben alles te maken met de schaarste van beschikbare middelen.

Verschillen in opportuiniteitskost scheppen potentieel voor specialisatie en ruil. De prijs die dan tot stand komt heeft een boven- en onderlimiet gebaseerd op de opportuiniteitskost. **Als de prijs hoger is dan de opportuiniteitskost kun je het gewoon zelf doen!**

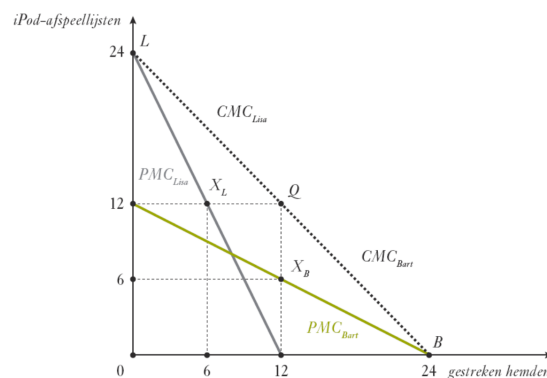
Herrinnering 1.1.1 Latijnse term - mutatis mutandis

”Nadat veranderd is wat verandert moest worden.”

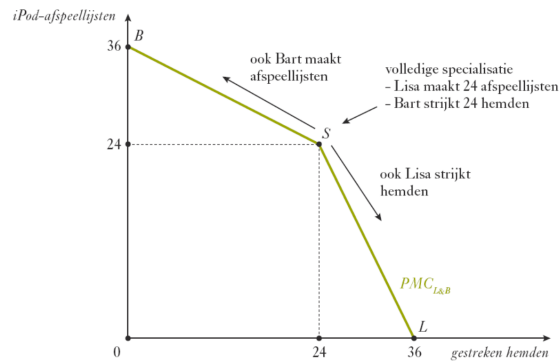
Vraag 1

Wat is autarkie?

Het streven van een land, economie of regio naar zelfvoorziening, met minimale afhankelijkheid van internationale import. Bij autarkie is de consumptiemogelijkhedenverzameling gelijk aan de productiemogelijkhedenverzameling. Bij ruil is de consumptiemogelijkhedenverzameling ruimer dan de individuele productiemogelijkhedenverzameling. Nieuwe punten worden bereikbaar;

Volledige specialisatie met punt S, pmc weergave;

Bemerk hier de knik.

Definitie 1.1.2: Algemene Productiemogelijkhedencurve

Leg uit wat een algemene productiemogelijkheden curve is;

Geeft aan hoeveel je kan maken van één goed (product) tegeover een ander.

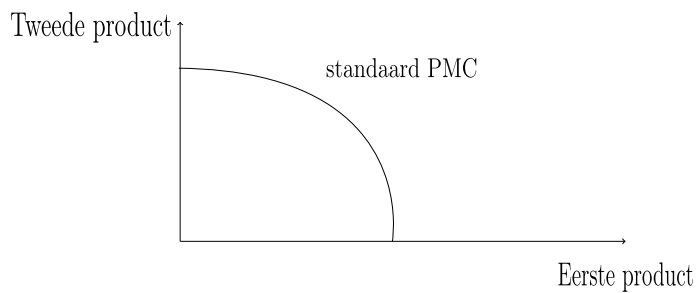

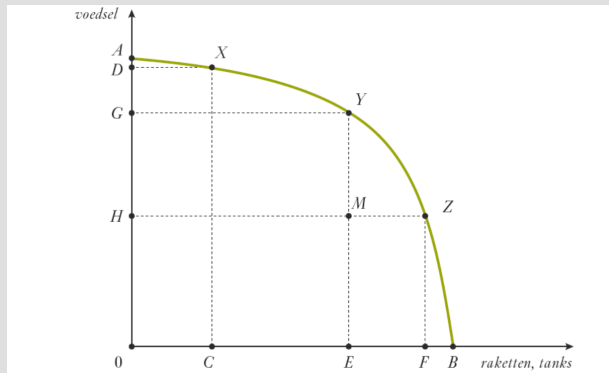
Figure 1.1: pmc

Punten boven de curve zijn onhaalbaar, punten eronder zijn inefficiënt.

Opmerking 1.1.1

Dat is de soort curve die we krijgen als we veralgemenen voor realistische economie met vele mensen, duizenden goederen en diensten. De productiviteit van productiefactoren zal continu verlopen waardoor de knik verdwijnt

Voorbeeld 1.1.1 (Interpretatie PMC)

- De opportunity cost voor het vervaardigen van extra raketten is veel groter naarmate er al veel militair materiaal geproduceerd wordt.
- Bij beweging van A naar X, dan van Y naar Z, worden eerst productiefactoren geheralloceerd die minst productief waren in landbouwproductie
- Zoals eerder genoemd zijn punten boven de curve onhaalbaar, punten eronder zijn inefficiënt.

Lemma: Positieve en normatieve uitspraken

- Positieve uitspraak zegt "wat is", gaat om feiten
- Normatieve uitspraak zegt "wat zou moeten", is een overtuiging

1.2 Oefeningen usolvit

Wedden die toenemen verschuiven de PMC naar BUITEN.

Voorbeeld 1.2.1 (PMC oefening)

$$1200 - 3X = Y.$$

- Stel productie X wordt met één eenheid verhoogd → product met Y neemt af met 3!!
- De relatie van opportunity cost en PMK betreft de **afgeleide van PMK**

1.3 Herwerkte slides

Vraag 2

wat is een pareto-verbetering en pareto-efficiëntie

welvaart van minstens één individu wordt verhoogd zonder dat iemand welvaart verliest.
een situatie is pareto-efficiënt als er geen pareto-verbeteringen mogelijk zijn. Als er geen verspilling is.

Vraag 3

Waarom is bbp geen perfecte maatstaf voor welzijn in bredere zin?

- Zegt niets over verdeling van inkomen
- Dit zegt niets over vervuiling van de lucht, tabak, de mogelijks trieste staat van een cultuur

leidt dus niet per se tot geluk.

Vraag 4: Opportuniteitskost

Waarschijnlijk één van de enige belangrijke dingen van dit stuk.

Dit is de alternatieve mogelijkheid die verloren gaat door de productiefactoren op een specifieke manier aan te wenden. Verschillen in opportuniteitskost scheppen potentieel voor specialisatie en ruil. De prijs die dan tot stand komt heeft een boven- en onderlimiet gebaseerd op de opportuniteitskost. Als de prijs hoger is dan de opportuniteitskost kun je het gewoon zelf doen!

Vraag 5: Mutatis mutandis

Nadat veranderd is wat veranderd moet worden

Vraag 6: Productiemogelijkheidscurve

Wedden die toenemen verschuiven de pmc ...? Wat is de relatie tussen PMC en opportuniteitskost?

Naar buiten!

Opportuniteitskost is de afgeleide van PMC.

Vraag 7

Wat zijn absolute versus comperatieve voordelen?

Een absoluut voordeel slaat terug op de totale geldhoeveelheden in mijn hoofd. "Portugal kan zaken efficiënter en goedkoper produceren dan Engeland" dit is een absoluut voordeel
comparatief voordeel is in relatie met andere producten van landen. Dus je moet bedenken dat een comparatief voordeel de afgeleide van de PMC (of de opportuniteitskost) dichterbij nul brengt.

Vraag 8

Wanneer kunnen beide landen winnen bij specialisatie en handel?

1. Ze zich specialiseren in een goed waarin ze een comparatief voordeel hebben.
2. De ruilvoet moet tussen beide hun opportuniteitskosten liggen

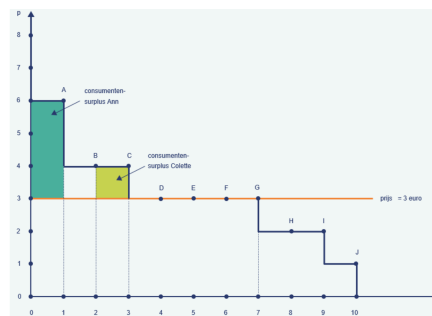
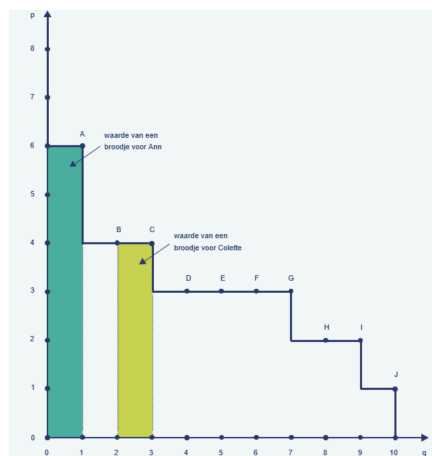
Dus je moet bedenken dat een comparatief voordeel de afgeleide van de PMC (of de opportuniteitskost) dichterbij nul brengt.

2 Vraag en aanbod

Vraag 9

Leg uit wat consumentensurplus is

Wanneer een consument meer financiële waarde hecht aan een product dan wat ze ervoor moeten betalen, is er een consumentensurplus. De consumentensurplus is dan de optelling hiervan voor alle consumenten.

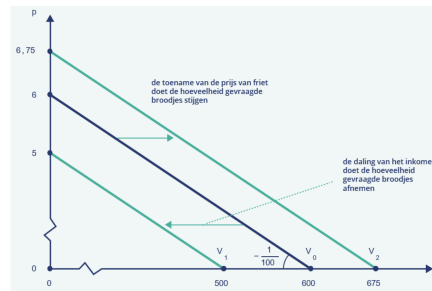
Het gaat dus om de bereidheid tot betalen tegenover de effectief gevraagde prijs.

Vraag 10: Ceteris paribus

Al de rest gelijk gebleven

Vraag 11

Vraag is niet alleen afhankelijk van prijs, leg uit wat vraag kan beïnvloeden en hoe dit zich reflecteert in de vraagcurve.

externe factoren leiden tot een verschuiven van de curve zelf, terwijl verandering van de prijs zorgt voor verschuiving langs de curve.

Vraag 12

Wat is de reservatieprijs

gegeven de koststructuur, vanaf welke prijs is de producent bereid om het product op de markt te brengen?

- Niet bepaald door voorkeuren, maar door productiekosten
- Dit is een marginaal begrip; prijs slaat op elk **bijkomend** broodje
- Willen we meer broodjes op de markt, dan moet de prijs stijgen.

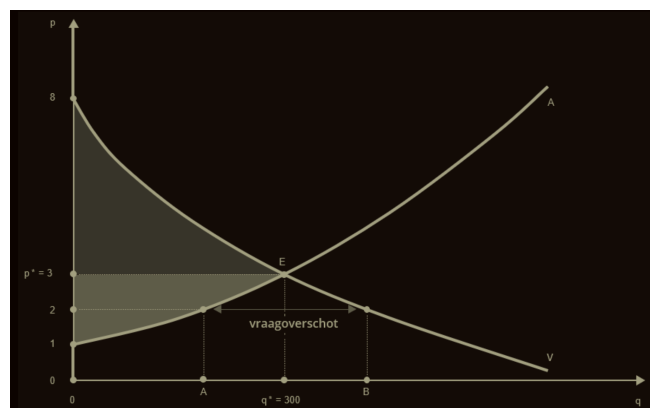
Vraag 13

Leg uit wat de producentensurplus is

Broodjes die boven de reservatie- of kostprijs van producenten worden verkocht. de totale producentensurplus is de som van alle individuele surplussen.

Voorbeeld 2.0.1

Wat krijg je als de prijzen laag zijn waardoor producenten te weinig aanbieden?

vraagoverschot

3 Elasticiteiten en schokken

Herrinnering 3.0.1

Het effect van een aanbodschok op de evenwichtshoeveelheid en -prijs hangt af van de vraagcurve; vergelijk steil vs vlak

- Steile vraagcurve; prijs wijzigt sterk, hoeveelheid wijzigt matig.
- Vlakke vraagcurve; prijs wijzigt matig, hoeveelheid wijzigt sterk

Analoge redenering voor aanbodcurve

Vraag 14

Hoe zien de aanbodcurven van grondstoffen en afgewerkte producten eruit respectievelijk, en leg uit

aanbodcurve van grondstoffen is relatief stijf. Dit is logisch **omdat je niet gemakkelijk meer kunt maken**, je kunt niet zomaar een kopermijn openen.

Voor afgewerkte producten is er een vlakkere aanbodcurve, productie schalen op korte termijn is haalbaar.

Vraag 15

De prijselasticiteit van de vraag is gedefinieerd als de mate waarin de gevraagde hoeveelheid reageert op prijsveranderingen. Bijvoorbeeld

$$\frac{-25\%}{50\%} = -0.5.$$

dus dit is een daling van de gevraagde hoeveelheid met 25 procent, en een 50 procent toename in prijs. De reden dat deze dus negatief is is omdat als de prijs stijgt, de gevraagde hoeveelheid daalt. Wanneer spreken we over prijselastisch tov prijsinelastisch?

- $\epsilon < -1$, we noemen de vraag prijselastisch of prijsgevoelig
- $\epsilon \in [-1, 0]$ de vraag is prijsinelastisch of minder prijsgevoelig

Definitie 3.0.1

Boogelasticiteit bij verandering $p_0 \rightarrow p_1$

$$\frac{\frac{V(p_1) - V(p_0)}{V(p_0)}}{\frac{p_1 - p_0}{p_0}} = \frac{\frac{\Delta V(p)}{V(p_0)}}{\frac{\Delta p}{p_0}} = \frac{\Delta V(p)}{\Delta p} \cdot \frac{p_0}{V(p_0)}.$$

Definitie 3.0.2: Puntelasticiteit

prijselasticiteit in een bepaald punt!

$$\Delta \rightarrow d.$$

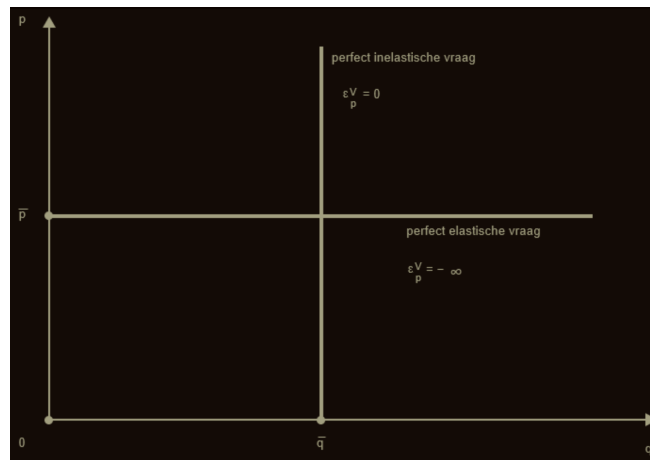
zeer kleine verandering van p_0

$$\epsilon_p^v = \frac{dV(p)}{dp} \cdot \frac{p_0}{V(p_0)}.$$

dus de vraag afleiden naar p en dan vermenigvuldigen met de verhouding van p_0 tov q_0

Vraag 16

Bespreek de perfect prijselastische en perfect inelastische vraagcurve

- Perfect inelastische vraagcurve; Geen enkele reactie van gevraagde hoeveelheid op prijs Vertikaal.
- Perfect elastisch; de prijs blijft hetzelfde onafhankelijk van de hoeveelheid. Horizontaal.

Vraag 17

Als een onderneming de prijs laat dalen, zullen TO dalen?

$$TO = P \times Q.$$

hangt af van de prijselasticiteit

- Prijselastische vraag: $TO \uparrow = P \downarrow \times Q \uparrow \uparrow$
- Prijsinelastische vraag: $TO \downarrow = P \downarrow \times Q \uparrow$

Vraag 18

Wat geeft een engel curve weer

relatie tussen gevraagde hoeveelheid en inkomen.

Vraag 19

Wat zijn normale goederen en waarin kun je ze onderverdelen? Gebruik het begrip van inkomstenelasticiteit.

Bij toenemend inkomen stijgt de vraag naar het goed inkomstenelasticiteit wordt gedefinieerd als

$$\frac{\text{procentuele verandering gevraagde hoeveelheid}}{\text{procentuele verandering in het inkomen}}.$$

- normale goederen hebben een inkomstenelasticiteit tussen nul en één
- luxegoederen hebben een inkomstenelasticiteit groter dan één

Vraag 20

Wat is het budgetaandeel

De totale uitgaven aan een goed $p \cdot q$ tov het totale inkomen y

$$w = \frac{p \cdot V(y)}{y}.$$

• 3 soorten goederen

1. Noodzakelijke goederen: $w \uparrow = \frac{p \cdot V(y) \uparrow}{y \uparrow}$
2. Luxegoederen: $w \uparrow = \frac{p \cdot V(y) \uparrow}{y \uparrow}$
3. Inferieure goederen: $w \downarrow = \frac{p \cdot V(y) \downarrow}{y \uparrow}$

hier nog een overzicht;

inferieur goed	$\epsilon_y^V < 0$	consumptie neemt af als inkomen toeneemt	budgetaandeel neemt af als inkomen toeneemt
noodzakelijk goed	$0 < \epsilon_y^V < 1$	consumptie neemt toe als inkomen toeneemt	budgetaandeel neemt af als inkomen toeneemt
luxegoed	$\epsilon_y^V > 1$	consumptie neemt toe als inkomen toeneemt	budgetaandeel neemt toe als inkomen toeneemt

Vraag 21

Wat is de kruiselingse prijselasticiteit en bepaal drie groepen op basis van deze definitie

Relateert de procentuele verandering in gevraagde hoeveelheid van een bepaald goed aan een procentuele verandering in prijs van een ander goed

$$\frac{\text{procentuele verandering in gevraagde hoeveelheid van een goed } z}{\text{procentuele verandering in de prijs van een goed } x}.$$

- Complementen; negatieve kruiselingse elasticiteit;

Prijs van kaas daalt $\rightarrow$ vraag naar wijn stijgt.

- Substituten; positieve kruiselingse elasticiteit

prijs van frieten stijgt $\rightarrow$ vraag naar kebab stijgt.

- Onafhankelijke goederen; kruiselingse elasticiteit nul. Als de prijs naar auto's stijgt verandert de prijs van kerstbomen niet.

4 Speltheorie en marktwerking

Vraag 22

Welke veronderstellingen maakt de speltheorie?

- Dat spelers zich rationeel gedragen
- Dat spelers de spelregels kennen
- Dat het spel simultaan wordt gespeeld in tegenstelling tot sequentieel; ze weten niet wat de andere kiest.
- Het spel eenmaal wordt gespeeld.

Vraag 23

Wat is een dominante strategie?

Een speler heeft een dominante strategie als er een strategie is die de speler ongeacht wat de andere kiest de beste uitkomst zal geven.

Vraag 24

Wat is een Nash evenwicht?

Combinatie van strategieën waarbij geen enkele speler zijn strategie wenst te wijzigen **gegeven** de strategie van andere spelers.

Opmerking 4.0.1

Het is extreem belangrijk om hierbij op te merken dat een overlapping in dominante strategieën niet exact hetzelfde is als een Nash-evenwicht.

- **Het Nash evenwicht is ruimer.** Ook zonder overlapping in dominante strategieën kunnen er Nash-evenwichten zijn.

5 Ondernemingen en outputmarkten